

Närings- och handelsdepartementet

Regeringsbeslut I 21

1998-02-05 N97/187
N97/386
N97/2335
N97/2730
Svenska Koppar AB
Vasagatan 40
411 37 GÖTEBORG

Ansökan om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45)

Regeringens beslut

Regeringen avslår ansökan från Svenska Koppar AB om bearbetningskoncession enligt minerallagen (1991:45) för utvinning av koppar och silver inom ett område i Dingelvik, Bengtsfors kommun, Västra Götalands län.

Bakgrund till regeringens beslut

Bergmästaren i södra distriktet har den 5 februari 1997 med stöd av 8 kap. 2 § minerallagen överlämnat ansökan till regeringen om bearbetningskoncession för en koppar/silverfyndighet, benämnd Dingelviks Koppargruva i Bengtsfors kommun, dåvarande Älvsborgs län.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län, numera Västra Götalands län, har i skrivelse till regeringen den 8 maj 1996 väckt fråga om prövning enligt 4 kap. 2 § lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m.m. (naturresurslagen) av Dingelviks Koppargruva.

Ansökan om bearbetningskoncession samt miljökonsekvensbeskrivning ingavs i december 1995 av Wermland Guldbrytning AB (WGAB). I skrivelse den 1 februari 1996 anhöll WGAB hos Bergmästaren att få ansökan överförd på dotterbolaget Svenska Koppar AB, vilket Bergmästaren godkände i beslut den 18 juni 1996. WGAB namnändrades på bolagsstämman den 12 februari 1996 till Tricorona Mineral AB.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) finns i koncessionsärendet. MKB:n har remitterats av Bergmästaren. Av remissvaren framgår bl.a. att Bengtsfors och Dals-Eds kommuner samt Initiativgruppen för en bevarad natur och boendemiljö anser att bearbetningskoncessionen skall avslås.

Bergmästaren gör, i sitt yttrande den 5 februari 1997 med komplettering den 18 mars 1997, bl.a. bedömningen att det sökande bolaget med garan-

tier från Tricorona Mineral AB för skyldigheter och åtaganden enligt en bearbetningskoncession uppfyller de krav som ställs på en koncessionshavare. Vidare att det är möjligt att tekniskt/ekonomiskt utvinna koppar/silverfyndigheten i Dingelvik under en koncessionstid på tjugofem år. Bergmästaren föreslår att bearbetningskoncessionen bl.a. villkoras med att vattentäkten i Lästvik ej skadas.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har i beslut den 10 januari 1997 bedömt koppar/silverfyndigheten i Dingelvik vara av riksintresse för exploatering enligt 2 kap. 7 § naturresurslagen.

Initiativgruppen för en bevarad natur och boendemiljö har i skrivelser som inkom till Närings- och handelsdepartementet den 27 januari och 17 september 1997 påtalat de negativa konsekvenserna av gruvverksamhet för området Dingelvik och Dals-Långed.

Bengtsfors kommun har framfört att den påverkan som denna gruva kommer att ha på omgivningen och naturen hotar bilden av Dalsland som en region med stora sammanhängande områden med orörd natur. Därigenom minskas, enligt kommunens uppfattning, förutsättningarna för utveckling inom turism- och friluftsområdet.

Bengtsfors Socialdemokratiska Arbetarekommun har i skrivelse till näringsministern den 8 juli 1997 meddelat sin negativa inställning till Svenska Koppar AB:s gruvplaner.

Ett stort antal skrivelser har inkommit från privatpersoner, företag och organisationer mot en koppargruva i Dalsland.

Skälen för regeringens beslut

Ett viktigt syfte med minerallagstiftningen är att stimulera till prospektering. Vidare ingår att skapa goda förutsättningar för branschen och se till att motstående intressen visas vederbörliga hänsyn. Den för prospektering nödvändiga förutsebarheten inom lagstiftningen uppnås genom att den som har undersökningstillstånd normalt kan förvänta sig att få bearbetningskoncession om en utvinningsbar fyndighet påträffas. En förutsättning är dock att vissa grundläggande krav är uppfyllda. Kraven rör dels sökandens lämplighet, dels allmänna förutsättningar för att bearbetningsrätt skall medges.

Minerallagen ger alltså ingen ovillkorlig rätt att få utvinna påträffade fyndigheter, eftersom andra med mineralintresset oförenliga intressen kan finnas. Ett av villkoren enligt minerallagen för att bevilja bearbetningskoncession är att mineralutvinningen är förenlig med bestämmelserna i 2 och 3 kap. naturresurslagen. Bevarandeintressena eller konkurrerande markanvändningsanspråk kan vara så starka att en fyndighet inte bör utvinnas.

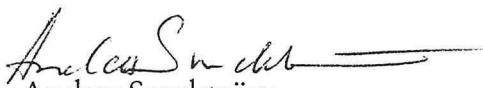
Dingelvikområdet är särskilt känsligt med hänsyn till dess natur och dess miljöförhållanden. Det finns t.ex. stora opåverkade samt ekologiskt känsliga mark- och vattenområden vars behov av skydd måste beaktas. Den ansökta koncessionen ligger i anslutning till Dalsland-Nordmarkenområdet, ett område som med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området, i sin helhet är av riksintresse enligt 3 kap. 1 och 2 §§ naturresurslagen. Inom området skall, enligt 2 §, turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningar av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Vidare finns i anslutning till koncessionen områden som på grund av stora värden för natur, kulturmiljö och friluftsliv är av riksintresse enligt 2 kap. 6 § naturresurslagen. Dalsland kännetecknas av att vara ett småskaligt kulturlandskap och bygden ingår i Ekolandskap Dalsland vilket syftar till att bl.a. marknadsföra Dalsland som ett orört naturlandskap. I anslutning till koncessionen finns kommunens vattentäkt i Lästvik som förser 5 000 personer med vatten. I kommunen finns idag ingen alternativ vattentäkt. Bengtsfors kommun bereder för närvarande ett förslag till fördjupad översiktplan för Dingelvik-Lästvik som bl.a. redovisar ett utökat skyddsområde för vattentäkten.

Vid bedömningen av hur den långsiktiga hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt bäst skall främjas bör Dingelvikområdets särpräglade och känsliga natur och kulturmiljö väga särskilt tungt. Detta förhållande bör särskilt beaktas vid bedömningen av den påverkan som den planerade gruvdriften kan antas få på området. Av koncessionsansökan framgår bl.a. att en sedimentationsdamm av icke obetydlig storlek skall iordningsställas. Det måste vidare beaktas att gruvdrift medför buller, avgaser, damning och utsläpp. Regeringen anser att en mineral-exploatering i det nu aktuella området skulle medföra en påtaglig och betydande förändring som kan befaras påverka områdets karaktär och framtida utveckling med avseende bl.a. på natur- och kulturmiljö, miljöskydd, turism och friluftsliv.

Vid en samlad bedömning finner regeringen att den planerade gruvdriften har sådan inverkan på miljön och hushållningen med naturresurser och andra berörda intressen att en bearbetningskoncession inte kan meddelas i detta fall.

Regeringen har denna dag beslutat att inte vidta någon åtgärd med anledning av Länsstyrelsens i Älvsborgs län skrivelse om prövning av verksamheten enligt 4 kap. 2 § naturresurslagen.

På regeringens vägnar

Anders Sundström

Ann-Christin Cederlund

Kopia till

Försvarsdepartementet
Kommunikationsdepartementet
Jordbruksdepartementet
Arbetsmarknadsdepartementet
Kulturdepartementet
Inrikesdepartementet
Miljödepartementet
Riksantikvarieämbetet
Boverket
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Sveriges geologiska undersökning
Bergmästaren i Södra distriktet
Bergmästaren i Norra distriktet
Statens naturvårdsverk
Koncessionsnämnden för miljöskydd
Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Vattenfall Regionnät AB i Västsverige
Bengtsfors Socialdemokratiska Arbetarekommun
Initiativgruppen för en bevarad natur och boendemiljö

**Initiativgruppen för
en bevarad natur-
och boendemiljö**

1997-09-15

M96/2049/7

Miljödepartementet
Näringslivsdepartementet
Arbetsmarknadsdepartementet

NÄRINGS- OCH HANDELS- DEPARTEMENTET Registrator
INK. 1997 -09- 17
Dnr. <u>N97/2730/F</u>

Angående prövning enligt 4 kap 2 § NRL av ansökan om kopparbrytning i Dingelvik i Bengtsfors kommun

Initiativgruppen, som representerar boende och företag, har tidigare varit i kontakt med och lämnat material till Miljödepartementet i ärendet angående kopparbrytning i Dingelvik. Som framgår av det presenterade materialet kommer en kopparbrytning i Dingelvik att slå ut befintliga arbetstillfällen i Dingelvik - Dals Långedsområdet. Kopparbrytningen skulle innebära en minskning av arbetstillfällen, eftersom lika många arbetstillfällen försvinner, som de som tillfälligt tillkommer. För ortsbefolkningen skapar situationen stor oro, eftersom befintliga arbetstillfällen är hotade, samtidigt som natur- och boendemiljö hotas. Det är därför nödvändigt för de boende och verksamma i området att prövningen enligt NRL kommer till stånd snarast.

Samtidigt som ovissheten angående kopparbrytningen ständigt vilar över de boende och verksamma i Dingelvik - Dals Långedsområdet, har nu det omfattande varslet om uppsägningar vid Lear Corporation i Bengtsfors tillkommit. Delvis samma personer drabbas av varslet, samtidigt som hela bygden och kommunen drabbas, eftersom konsekvenserna är så omfattande.

Det är svårt att förstå regeringens avsikt med att dröja med beslut i frågan om kopparbrytning i Dingelvik, men nu är det viktigt att frågan snarast prövas enligt NRL, eftersom varken boende, verksamma eller kommunen kan leva under dubbla hot. Den uppkomna situationen ökar nödvändigheten av att frågan om kopparbrytningen prövas enligt NRL, så alla dess konsekvenser blir belysta. Det är konsekvenser, som Bengtsfors kommun och dess invånare har stor del i.

Den situation Bengtsfors kommun har idag kräver starkt regeringsstöd. Det måste därför vara en självklar åtgärd att snarast lösa problemet med kopparbrytningen, genom att pröva frågan enligt 4 kap 2 § NRL.

Vänliga hälsningar

Per Larsson

Per Larsson
Samordnare i Initiativgruppen
tel. 070 522 15 46
fax. 0531 331 20

Lästvik II

660 10 DALS-LÅNGED

Bilaga; tidningsartikel i Göteborgsposten.

Nej till gruva i Bengtsfors

BENGTSFORS:

Den planerade koppargruvan vid Dingelvik i Bengtsfors kommun kommer av allt att döma inte att kunna etableras. Nu har också länsstyrelsen i Vänersborg sagt nej till satsningen.

AV LASSE ANDRÉE

0304 66 19 80

I samband med samråd om översiktsplanen för Bengtsfors ställer sig länsstyrelsen bakom kommunens nej till kopparbrytningen trots att koppargruvan anses vara ett riksintresse. Länsstyrelsen konstaterar att om mineralfyndigheten i Dingelvik skall exploateras finns risker att det drabbar både en viktig dricksvattenmakt och naturvårdsintressen.

- De dalsländska kommuner-

na har förklarat sig vara ett ekolandskap och mot denna bakgrund är det rimligt att man prioriterar bevarandet framför en storskalig exploatering, skriver länsstyrelsen som dock tillägger att en omprövning är fullt möjlig om det behövs.

Efter storvarslet vid Lear Corporation i Bengtsfors har frågan ställts om kommunen verkligen har råd att avstå från de jobb som en kopparbrytning vid Dingelvik skulle ge kommunen. Länsstyrelsen för i sin skrivelse en diskussion om sysselsättningseffekterna och menar att det är svårbedömt om den samlade sysselsättningseffekten av kopparbrytningen är större än den minskning av sysselsättningen inom turismen som en kopparbrytning innebär.

Mot länsstyrelsens yttrande står emellertid Statens geologiska undersökning som hävdar att fyndigheten är viktig för riket.

Regeringen har nu sista ordet i frågan om kopparbrytning eller inte.

